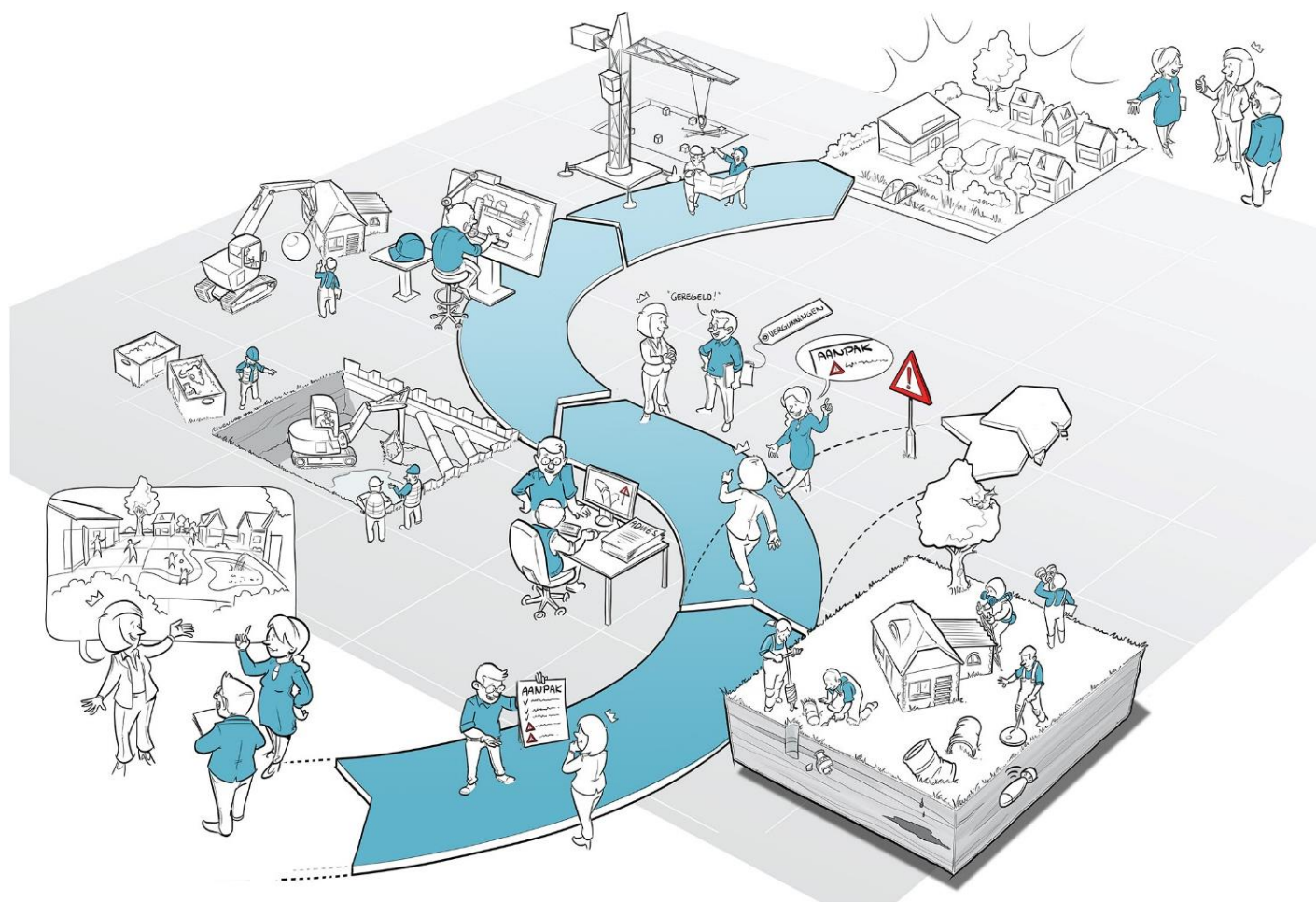

Datum	:	20-11-2020
Kenmerk	:	R&O19082128
Auteur	:	Dhr. R.F.M. Sluijs
Vrijgave	:	Dhr. J.T. Groeneveld

Opdrachtgever	:	Qirion B.V.
		Postbus 50
		6920 AB Duiven

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van het onderzoek.....	3
1.3	Leeswijzer	3
2.	Opzet en uitvoering van het onderzoek	4
2.1	Bureaustudie	4
2.2	Veldonderzoek	5
2.3	Effectenbeoordeling	5
3.	Beschrijving van het onderzoeksgebied	6
3.1	Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden en omgeving	6
3.2	Algemene beschrijving van het onderzoeksgebied.....	8
4.	Wettelijk kader	13
4.1	Wet natuurbescherming, onderdeel soorten.....	13
4.2	Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland	14
5.	Resultaten en effectenbeoordeling	14
5.1	Vleermuizen	14
5.2	Grondgebonden zoogdieren	15
5.3	Vaatplanten.....	15
5.4	Vogels.....	16
5.5	Amfibieën en reptielen.....	16
5.6	Vissen.....	17
5.7	Overige beschermde soorten.....	18
5.8	Bomen in het onderzoeksgebied	18
6.	Effecten en verplichtingen.....	19
6.1	De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11.....	21
6.2	De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1	21
	Literatuur en bronvermelding.....	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Qirion is een flora –en faunaonderzoek uitgevoerd op een tracé tussen Diemen en Strandeiland te IJburg, Amsterdam. De voorgenomen plannen betreffen drie gestuurde boringen waar 150kV-kabelverbindingen (en telecomverbindingen) doorheen getrokken worden. Dit zal gebeuren tussen de bestaande Vattenfall elektriciteitscentrale op de Overdiemerweg en Strandeiland. Voor het plaatsen van de leiding zal op het gebied van de elektriciteitscentrale een gedeelte open ontgraven worden. Hetzelfde geldt op voor het inmiddels gecreëerde stuk land op Strandeiland. Het onderzoeksgebied in deze quickscan is groter dan het daadwerkelijke gebied waar de open ontgravingen plaatsvinden. Dat gebied wordt aangeduid met plangebied en bevindt zich op het terrein van de elektriciteitscentrale en op Strandeiland. Het plangebied bestaat uit regelmatig gemaaid grasland, zonder bomen (terrein elektriciteitscentrale) en opgespoten zand (Strandeiland). Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen gekapt en vinden alleen tijdelijke open ontgravingen plaats op het terrein van de elektriciteitscentrale en het braakliggende Strandeiland.

1.2 Doel van het onderzoek

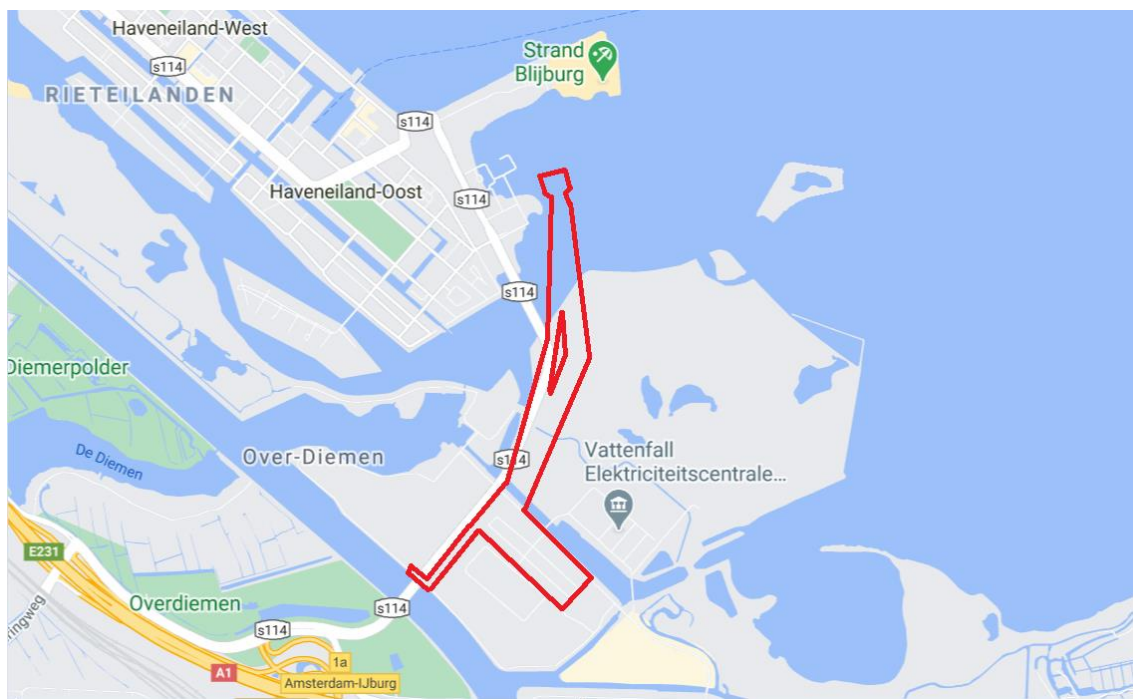
Deze quickscan flora en fauna heeft ten doel de voorgenomen plannen te toetsen aan de huidige natuurwetgeving zodat duidelijk wordt welke maatregelen moeten worden getroffen om overtreding van deze wet te voorkomen. Het onderzoeksgebied is onderzocht en beoordeeld op de aanwezigheid van en betekenis voor door de Wet natuurbescherming beschermde plant- en diersoorten.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de opzet van het onderzoek besproken en in hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op het onderzoeksgebied. In hoofdstuk 4 is de reikwijdte en de doelstelling uit de Wet natuurbescherming beschreven. In hoofdstuk 5 worden conclusies getrokken uit de resultaten van het bureauonderzoek en het veldbezoek, waarna in hoofdstuk 6 de conclusies zijn samengevat. Tot slot wordt in de bijlage een overzicht van de geraadpleegde literatuur gepresenteerd.

2. Opzet en uitvoering van het onderzoek

Het onderhavige flora- en faunaonderzoek bestaat uit twee onderdelen, te weten: een bronnen- en literatuuronderzoek (bureaustudie) en een biotooptoets (veldbezoek). De biotooptoets is door een ecooloog uitgevoerd op 15 oktober in de ochtend. 3Bft, lichte regen en circa 15°C. Een tweede bezoek vond plaats op 27 april 2020, in de middag met zonnig weer, windstil en circa 20°C. In figuur 1 is het plangebied te zien.

Figuur 1: Het onderzoeksgebied binnen het rode kader.

Na de laatste wijziging is in april is Strandeiland gecreëerd. Hierbij is nieuw land ontstaan, waar open ontgravingen plaatsvinden waar de mantelbuizen na de gestuurde boring naar boven komen. De quickscan is op 9 november 2020 gewijzigd naar aanleiding van het reeds ontwikkelde land op Strandeiland te IJburg en de tijdelijke natuur die dit met zich meebrengt.

2.1 Bureaustudie

Het bronnen- en literatuuronderzoek omvat een bureaustudie, waarbij kaarten zijn geraadpleegd (kenmerken van het landschap waarin het onderzoeksgebied zich bevindt) en de reeds bekende verspreidingsgegevens van voorkomende beschermde soorten in de regio zijn geraadpleegd. In het bronnen- en literatuuronderzoek zijn het onderzoeksgebied en het omliggende gebied in een straal van ongeveer 1,5 kilometer onderzocht.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van beschermde soorten in en rond het onderzoeksgebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het onderzoeksgebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. Een overzicht van de gebruikte literatuur is opgenomen in de literatuurlijst, die is opgenomen in de bijlage van deze briefrapportage.

2.2 Veldonderzoek

Naast een bureaustudie is een biotooptoets uitgevoerd. Dit betreft een veldbezoek met als doel een inschatting te maken van de ecologische kwaliteiten van het onderzoeksgebied. De bevindingen van het bronnen- en literatuuronderzoek worden in het veld getoetst en indien nodig aangevuld. Op het moment dat een biotooptoets wordt uitgevoerd, zijn niet alle soorten zichtbaar aanwezig. Diersoorten zijn bijvoorbeeld alleen nachtactief of in een bepaalde periode van het jaar afwezig. Daarom zijn de eisen die soorten/soortgroepen aan hun leefomgeving stellen met betrekking tot vaste rust- en verblijfplaatsen, voedselgebieden en migratierouten vergeleken en getoetst met de situatie in het veld. Op deze manier is ook het belang van het onderzoeksgebied beoordeeld voor flora en fauna die niet zijn waargenomen gedurende de biotooptoets, maar desondanks toch mogelijk kunnen voorkomen ter plaatse van het onderzoeksgebied. De resultaten van de biotooptoets betreffen uitsluitend waarnemingen binnen het onderzoeksgebied.

2.3 Effectenbeoordeling

Op basis van de veldkenmerken van het onderzoeksgebied en de verspreiding van beschermde soorten, is beoordeeld voor welke beschermde soorten het onderzoeksgebied van betekenis kan zijn. Bij deze toetsing is alleen gekeken naar de beschermde soorten uit de Wet Natuurbescherming. Deze soorten hebben een Nederlandse of Europese bescherming en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Wanneer effecten optreden of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Algemene soorten zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen zoals weergegeven in artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet Natuurbescherming. Wel geldt de zorgplicht ex artikel 1.11.

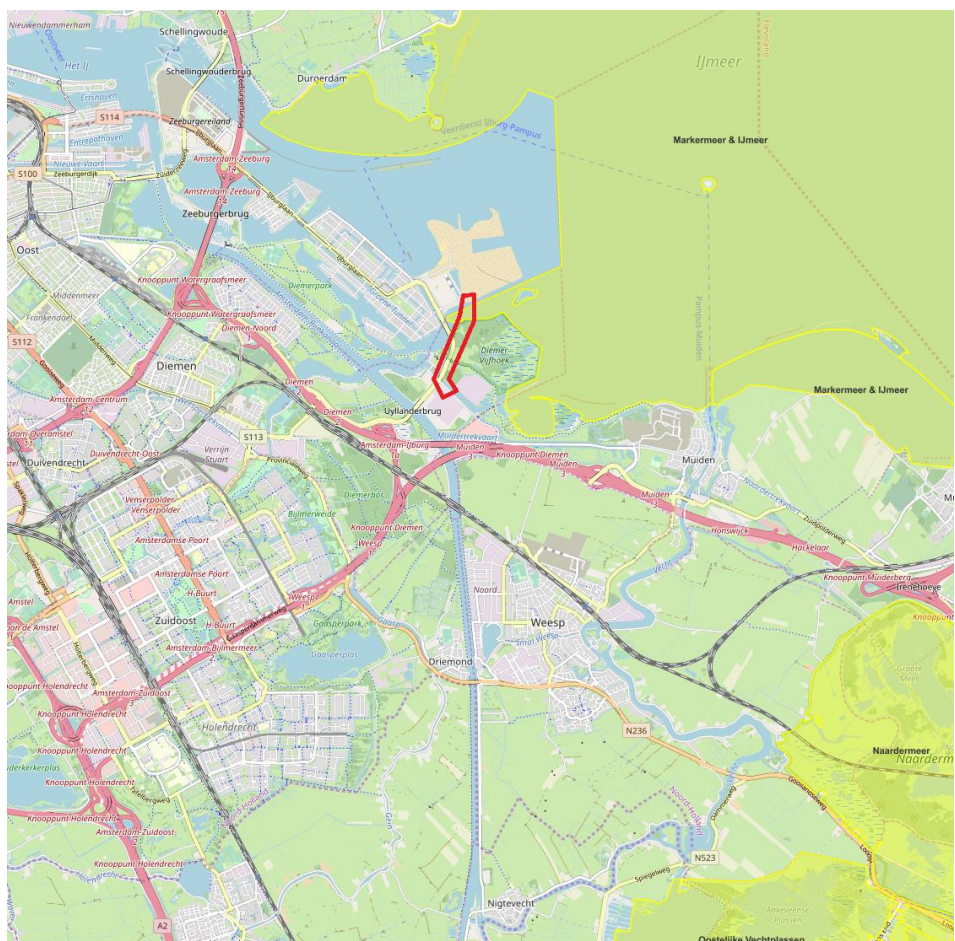
3. Beschrijving van het onderzoeksgebied

3.1 Ligging onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden en omgeving

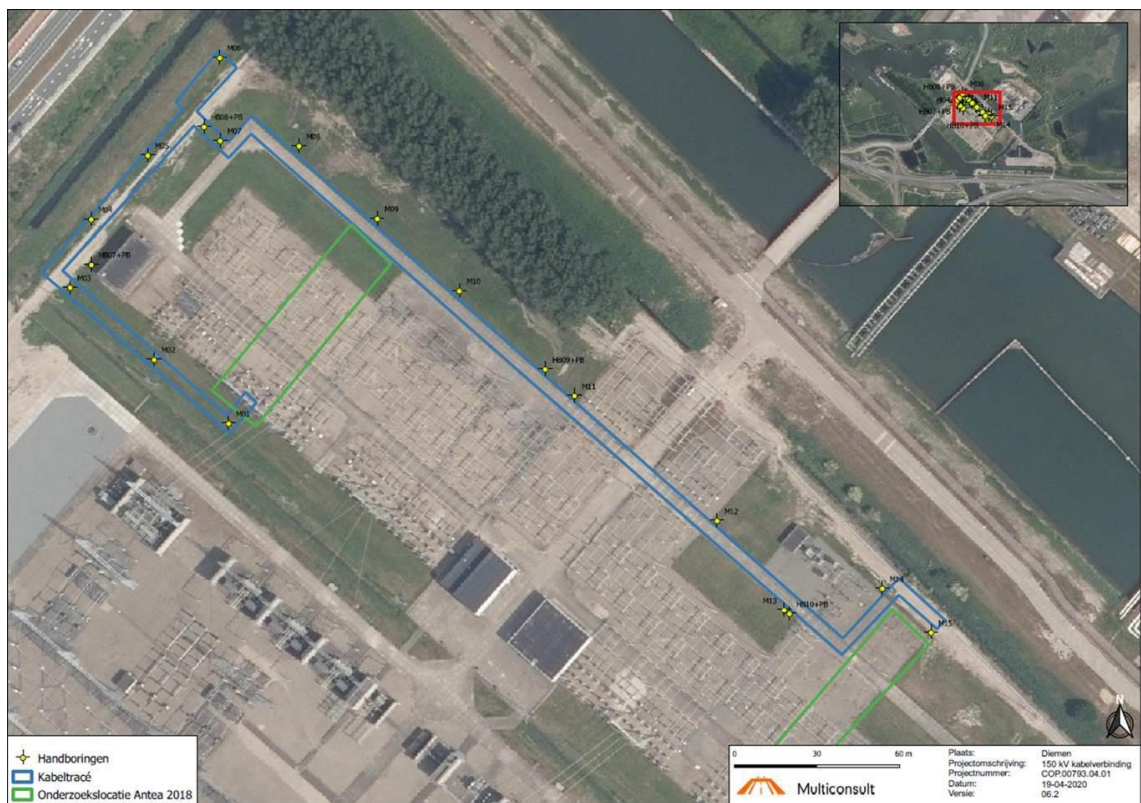
Op de onderstaande kaart is te zien dat het onderzoeksgebied deel uitmaakt van het Natuurnetwerk Nederland en Natura2000. Het is geen onderdeel van belangrijk weidevogelgebied of strategische reservering natuur. Naast het Natura2000-gebied Markermeer & IJmeer, waar het onderzoeksgebied doorheen loopt, ligt op 6,3km Natura2000-gebied Naardermeer. Het gebied waarin de open ontgravingen plaatsvinden, verder aangeduid als plangebied, maakt geen onderdeel uit van een beschermd gebied.

Figuur 2: Globale ligging onderzoeksgebied (rode kader) ten opzichte van NNN-gebieden (groen). De Diemervijfhoek is geel omkaderd.
Bron: Provincie Noord-Holland.

Figuur 3: Onderzoeksgebied ten opzichte van Natura2000-gebieden. Op deze kaart is het geplande nieuwe land reeds aangeven.

Figuur 4: Officiële tekening geplande leidingen op het terrein van de elektriciteitscentrale. Alle leidingen worden aangelegd op gemaaid grasland. Schuilmogelijkheden voor dieren zijn niet aanwezig. Bomen worden niet gekapt.

3.2 Algemene beschrijving van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen tussen de elektriciteitscentrale van Vattenfall op de Overdiemerweg en IJburg. De leiding wordt ondergronds geperst, waardoor alleen een gedeelte open ontgraving plaatsvindt op het terrein van de centrale en op nieuw gewonnen land. Ondanks dat de leiding wordt geperst, wordt in deze quickscan het gehele onderzoeksgebied 'bovengronds' behandeld.

Vanaf de centrale, waar de open ontgraving plaatsvindt in gemaaid grasland, loopt het onderzoeksgebied direct door in het NNN-gebied Diemervijfhoek; ontstaan door baggeren tijdens de aanleg van de centrale in 1960. Dit gebied kenmerkt zich door natte natuur en maakt deel uit van de Diemerscheg; het gebied tussen Amsterdam en de Gooi- en Vechtstreek. De natuur bestaat voornamelijk uit wilgen en andere bomen die goed tegen natte natuur kunnen, zoals berk en els. Het heeft een rijke flora en fauna en herbergt onder andere de ringslang. Na dit NNN-gebied doorkruist het tracé Natura2000-gebied Markermeer&IJmeer.

Foto van werkzaamheden bij IJburg om nieuw land te genereren. Door de continue verstoring van opgespoten zand en bulldozers is het gebied ecologisch gezien niet interessant. Zodra er niet meer wordt gewerkt is sprake van tijdelijke natuur en kan rugstreeppad het gebied koloniseren.

Luchtfoto van elektriciteitscentrale waar de leiding op aangesloten wordt. Te zien is dat het terrein regelmatig wordt gemaaid.

Werkzaamheden aan IJburg, met op de achtergrond het moerasbos van de Diemervijfhoek.

Reeds nieuw aangelegd land in IJburg. Het tracé loopt van de Diemervijfhoek (moerasbos op achtergrond), door het Markermeer en sluit aan op dit nieuwe land.

Moerasbos Diemervijfhoek

De werkzaamheden vinden plaats aan de linkerzijde van de sloot. Dit gebied is gemaaid grasland (foto april 2020).

Tussen de bomen op de achtergrond en de elektriciteitscentrale is een braakliggend stuk gemaaid grasland waar de werkzaamheden plaatsvinden (foto april 2020).

Figuur 5: Foto-impressie onderzoeksgebied.

Figuur 6: Toekomstige situatie IJburg, met nieuw station Liander.

4. Wettelijk kader

4.1 Wet natuurbescherming, onderdeel soorten

Voor soortenbescherming geldt voor deze wet dat deze gericht is op het bereiken of herstellen van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. De wet maakt hiervoor een programmatische aanpak mogelijk. Binnen deze wet wordt de soortbescherming opgedeeld in drie categorieën:

1. De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (art. 3.1 – 3.4).
2. De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV, V) en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5 - 3.9).
3. De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wet natuurbescherming (art. 3.10 - 3.11). Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in deze bijlage geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. De andere in de bijlage opgenomen soorten worden om ecologische redenen beschermd. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde diersoorten te beschermen.

Verbodsbepalingen: Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Uitbreiding verbodsbepalingen en mogelijkheid tot ontheffing of vrijstelling: Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of

- ontwikkelde gebied;
- b. t/m h. (niet van toepassing, zie wettekst).
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

4.2 Verordening vrijstellingen soorten Noord-Holland

De provincie Noord-Holland acht het wenselijk vrijstellingen te verlenen van verboden ter bescherming van soorten dieren op grond van de Wet natuurbescherming voor de volgende diersoorten:

Aardmuis, Bosmuis, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Haas, Huisspitsmuis, Konijn, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Woelrat, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker en Middelste groene kikker.

Bovenstaande soorten zijn derhalve niet beschermd bij de voorgenomen werkzaamheden, wel geldt de zorgplicht.

5. Resultaten en effectenbeoordeling

5.1 Vleermuizen

Resultaten bureauonderzoek

In het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer van de werkzaamheden staan geen gebouwen en bomen. Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen gekapt. In het onderzoeksgebied staan wel gebouwen. Een moerasbos van 60 jaar oud maakt ook onderdeel uit van het onderzoeksgebied. Hierdoor is het vrijwel zeker dat zich in de bomen in het onderzoeksgebied verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Tevens zijn verschillende lijnvormige elementen aanwezig in het onderzoeksgebied.

Resultaten veldbezoek

Waar open ontgraving plaatsvindt bij de elektriciteitscentrale zijn geen verblijven voor vleermuizen in de buurt. De werkzaamheden zijn tijdelijk en hebben daardoor een tijdelijke impact op niet essentieel foerageergebied. De ontgraving vindt niet plaats nabij een vaste vliegroute.

Het groen in het onderzoeksgebied Diemervijfhoek maakt deel uit van foerageergebied voor vleermuizen, omdat er onvoldoende alternatieven in de nabije omgeving zijn, is dit waarschijnlijk essentieel foerageergebied. Het plangebied staat niet in verbinding met groen in de omgeving, waardoor het plangebied geen deel uit maakt van een vliegroute voor vleermuizen. In het onderzoeksgebied bevinden zich lijnvormige elementen en daarmee mogelijk vliegroutes van vleermuizen.

Conclusie vleermuizen

Verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn in het plangebied niet aanwezig. Het plangebied maakt geen deel uit van een lijnelement en wordt daardoor niet gebruikt als vaste vliegroute van vleermuizen. Als foerageergebied heeft het onderzoeksgebied een essentiële functie. Omdat geen bomen worden gekapt ten behoeve van de werkzaamheden, blijft de functie als essentieel foerageergebied gewaarborgd. Op basis van het bovenstaande is het uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten hebben op vaste rust- en/of verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en vaste vliegroutes van vleermuizen.

Indien binnen het onderzoeksgebied op andere plaatsen dan het plangebied, werkzaamheden plaatsvinden, dan is nader onderzoek naar de functie van het gebied als foerageergebied voor vleermuizen, mogelijk onderzoek naar vliegroutes en nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen noodzakelijk.

5.2 Grondgebonden zoogdieren

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van verspreidingsgegevens kunnen waterspitsmuis (*neomys fodiens*), bunzing (*mustela putorius*), wezel (*mustela nivalis*), boommarter (*martes martes*) en eekhoorn (*sciurus vulgaris*) voorkomen in het onderzoeksgebied. De bunzing en wezel zijn niet gebonden aan een bepaald landschapstype maar hebben een voorkeur voor een kleinschalig (cultuur-) landschap. Een vereiste is wel dat er voldoende dekking aanwezig is, bijvoorbeeld in de vorm van bosschages, houtstapels of heggen. De soorten komen ook wel voor in een groene bebouwde omgeving. Als verblijfplaats gebruiken ze onder meer houtstapels, oude hollen van muizen, ratten en konijnen. De boommarter en eekhoorn hebben beide een aanzienlijk areaal aan bos nodig en oude bomen om in te nestelen.

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodembedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) beschermde zoogdieren waargenomen. Foerageergebied en dekking in de vorm van heggen en bosschages zijn niet aanwezig in het plangebied. Voor waterspitsmuis zijn geen geschikte omstandigheden aanwezig in het plangebied. Voor eekhoorn en boommarter ontbreken bomen met holtes of nestbomen in het plangebied. Deze zijn wel aanwezig in het onderzoeksgebied. Voor waterspitsmuis, wezel en bunzing is het onderzoeksgebied eveneens geschikt.

Conclusie grondgebonden zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten zoogdieren aangetroffen. Foerageergebied en dekking in de vorm van heggen en bosschages is wel aanwezig in het onderzoeksgebied, deze zijn van essentieel belang voor de aanwezige zoogdieren. Voor eventueel aanwezige algemene zoogdieren bij de open ontgravingen geldt de zorgplicht (§6.1).

5.3 Vaatplanten

Resultaten bureauonderzoek

Op basis van biotoop op het terrein van de elektriciteitscentrale kan de aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten worden uitgesloten. Dit is de enige plaats waar open ontgraving plaatsvindt. In dit plangebied komen geen beschermde soorten planten voor. Het onderzoeksgebied is, vanwege de tijd van het jaar en de ontoegankelijkheid, niet volledig onderzocht op het voorkomen van beschermde planten.

Resultaten veldbezoek

Beschermde vaatplanten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden niet verwacht op het gemaaid terrein van de centrale. Geconstateerd is dat het biotoop hiervoor niet geschikt is.

Conclusie vaatplanten

Geconcludeerd kan worden dat de aanwezige vaatplanten geen beschermde status hebben en ontwikkelingen niet in de weg staan.

5.4 Vogels

Resultaten bureauonderzoek

Gebouwen zijn niet aanwezig in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer daarvan. Gebouwbewonende soorten zoals huismus (*passer domesticus*) en gierzwaluw (*apus apus*) zijn daarom niet aanwezig in het plangebied. Bomen zijn niet aanwezig in het plangebied en binnen de versturende invloedssfeer daarvan.

In de bomen en gebouwen binnen het onderzoeksgebied kunnen huismussen, uilen en roofvogels broeden. Deze bomen en gebouwen blijven bestaan, omdat ten behoeve van de werkzaamheden geen bomen worden gekapt of gebouwen worden gesloopt.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is een ijsvogel (*alcedo atthis*) nabij het onderzoeksgebied waargenomen. IJsvogels keren jaarlijks terug naar dezelfde nesten, waardoor de nesten jaar rond beschermd zijn. Het is mogelijk dat ijsvogels in het verboden te betreden gebied broeden. Eveneens is het mogelijk dat nesten van buizerd (*buteo buteo*) aanwezig zijn in dat gebied. Binnen de versturende invloedssfeer van de open ontgravingen zijn geen jaar rond beschermde nesten aangetroffen. Vanwege de afstand tot de bomenrij op het terrein van de centrale en de tijdelijke aard van de werkzaamheden is het niet aannemelijk dat vogels tijdens het broeden worden verstoord.

Conclusie vogels

Het onderzoeksgebied heeft mogelijk een functie voor broedvogels waarvan het nest jaar rond beschermd is. Het onderzoeksgebied heeft sowieso een functie voor algemene broedvogels. Binnen de versturende invloedssfeer van de open ontgravingen zijn geen jaar rond beschermde nesten aangetroffen. Vanwege de afstand tot de bomenrij op het terrein van de centrale en de tijdelijke aard van de werkzaamheden is het niet aannemelijk dat vogels tijdens het broeden worden verstoord. Een korte verstoring van algemene soorten, zoals regelmatig maaien, is niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort en is daarom niet verboden. Omdat geen nesten aanwezig zijn en de verstoring tijdelijk is kunnen de werkzaamheden daarom in het broedseizoen plaatsvinden.

Indien elders dan in het plangebied wordt gewerkt, dient rekening gehouden te worden met broedvogels.

5.5 Amfibieën en reptielen

Resultaten bureauonderzoek

Wat betreft beschermde amfibieën komen in het onderzoeksgebied volgens verspreidingsgegevens rugstreeppad (*epidalea calamita*), heikikker (*rana arvalis*) en poelkikker (*pelophylax lessonae*) voor. De ringslang (*natrix natrix*) is het enige beschermde reptiel dat voor kan komen.

Resultaten veldbezoek

Geconstateerd is dat een deel van het onderzoeksgebied geschikt biotoop voor bovengenoemde soorten amfibieën is. Ringslang komt volgens het informatiebord van Staatsbosbeheer voor. Deze beschermde soorten komen niet voor op de plaats van de open ontgraving op het terrein van de centrale. Het biotoop bestaat daar uit regelmatig gemaaid grasland zonder schuilmogelijkheden. Los zand, voor rugstreeppad om zich in te graven, en poeltjes voor voortplanting zijn niet aanwezig op de plek van de open ontgraving. Het biotoop bij de open ontgravingen op het terrein van de elektriciteitscentrale is daarom ongeschikt voor bovengenoemde soorten. Inmiddels is op IJburg 'Strandeiland' gerealiseerd. Deze tijdelijke natuur bestaat uit braakliggende grond dat vrijwel geheel uit los zand bestaat. Dit gebied is voor rugstreeppad geschikt. Ringslang, heikikker en poelkikker worden daar niet verwacht, omdat braakliggende grond zonder schuilmogelijkheden niet het juiste biotoop voor deze soorten is.

Conclusie amfibieën en reptielen

De aanwezigheid van rugstreeppad kan op basis van het biotoop op Strandeiland niet worden uitgesloten. Voor de werkzaamheden op Strandeiland is een ontheffing van de Wet natuurbescherming verleend (OD.276372 28 augustus 2019 en OD.302276 16 juli 2020). Voor de rugstreeppad is een vrijstelling van een aantal verboden in de Wet natuurbescherming verleend. Het opzettelijk doden valt niet onder deze vrijstelling. Als één van de voorwaarden geldt dat gewerkt moet worden volgens het opgestelde ecologisch werkprotocol.

Voor ringslang, heikikker en poelkikker geldt dat het biotoop bij alle open ontgravingen ongeschikt is voor deze soorten. Daarom hoeft geen rekening gehouden te worden met deze soorten. Indien elders in het onderzoeksgebied, dan in het plangebied, wordt gewerkt, dient wel rekening gehouden te worden met deze soorten.

5.6 Vissen

Resultaten bureauonderzoek

De volgende vissen zijn in Nederland beschermd: beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper en kwabaal. De kreeftachtige Europese rivierkreeft wordt hier ook meegenomen, omdat deze soort, net als vissen, gebruik maakt van watergangen. Op basis van verspreidingsgegevens uit de NDFF kan aanwezigheid van bovenstaande soorten in het plangebied worden uitgesloten. De grote modderkruiper is na 2000 niet meer waargenomen in het onderzoeksgebied. De soort kan echter zijn gemist.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat het water in het onderzoeksgebied niet aan de specialistische eisen van bovengenoemde soorten voldoet.

Conclusie vissen

Beschermd vissen kunnen op basis van verspreidingsgegevens en biotoop worden uitgesloten. Voor aanwezige algemene soorten geldt de zorgplicht, zie §6.1. Indien elders dan in het plangebied wordt gewerkt, dient nader onderzoek naar grote modderkruiper plaats te vinden.

5.7 Overige beschermde soorten

Resultaten bureauonderzoek

De verschillende soorten libellen, vlinders, insecten en andere ongewervelden die vermeld worden in de Wet natuurbescherming zijn aanwezig in een ander verspreidingsgebied dan het onderzoeksgebied. Meldingen van deze soorten in het onderzoeksgebied zijn er niet, het verspreidingsgebied ligt buiten het onderzoeksgebied. In de afgelopen 5 jaar is de platte schijfhoren (anisis vorticulus) mogelijk in het 5x5 kilometerhok, waarbinnen en deel van het onderzoeksgebied ligt, waargenomen. Het betreft een niet geverifieerde waarneming. De platte schijfhoren komt voor in stilstaand water. De soort heeft een voorkeur voor veenbodems en lijkt in het veenweidegebied weinig kritisch. Buiten het veenweidegebied komt de soort alleen voor in sloten met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde watervegetatie.

Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het biotoop geschikt is voor beschermde soorten libellen en vlinders, vanwege de aanwezigheid van vele poeltjes. Of specifieke waardplanten aanwezig zijn kon niet worden vastgesteld, vanwege de tijd van het jaar. Het is onwaarschijnlijk dat platte schijfhoren in het moerasgebied voorkomt. De onderzochte sloten zijn rijk aan voedingsstoffen en hebben geen goede onderwatervegetatie. Het is in elk geval uit te sluiten dat beschermde soorten voorkomen op het terrein van de centrale.

Conclusie overige beschermde soorten

Met beschermde ongewervelde diersoorten hoeft op grond van biotoop op het terrein van de centrale tijdens de werkzaamheden geen rekening gehouden te worden. Indien elders dan in het plangebied wordt gewerkt, dient, afhankelijk van de plaats waar de werkzaamheden plaatsvinden, nader onderzoek te worden gedaan naar platte schijfhoren.

5.8 Bomen in het onderzoeksgebied

De bomen in het onderzoeksgebied staan buiten de bebouwde kom en vallen daarom onder een beschermde houtopstand in de Wet natuurbescherming. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming bij kap noodzakelijk.

6. Effecten en verplichtingen

In hoofdstuk 5 is het gehele onderzoeksgebied onder de loep genomen. De werkzaamheden die verstoring met zich meebrengen spelen zich af op het terrein van de elektriciteitscentrale en op Strandeiland. De rest van het tracé wordt geperst, waardoor er geen verstoring in het onderzoeksgebied plaatsvindt. Ten behoeve van de werkzaamheden worden geen bomen gekapt. Uitgaande van het bovenstaande is uit bureaustudie en biotooptoets naar voren gekomen dat het onwaarschijnlijk is dat met de plannen vaste rust- en verblijfplaatsen worden aangetast van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten. Uitzondering hierop is de mogelijke kolonisatie van rugstreeppad van de tijdelijke natuur op Strandeiland. Voor deze soort is een ontheffing van de Wet natuurbescherming verleend. Vanwege de afstand tot bomen waarin mogelijk algemene soorten vogels broeden, is het onwaarschijnlijk dat deze tijdens het broeden worden verstoord. Een tijdelijke verstoring, zoals het maaien van het terrein, van het broeden is toegestaan, omdat de gunstige staat van instandhouding hierdoor niet in gevaar komt. Een dusdanige verstoring dat het nest wordt verlaten is verboden. De werkzaamheden kunnen in het broedseizoen aanvangen.

Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het plangebied

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Geen verblijfplaatsen aanwezig, het onderzoeksgebied heeft geen essentiële functie voor vleermuizen. Foerageergebied aanwezig.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vogels	Nee	Nee	Nee	Werkzaamheden kunnen plaatsvinden in het broedseizoen.
Amfibieën en reptielen	Mogelijk	Nee	Reeds aanwezig	Met uitzondering van rugstreeppad op Strandeiland, geen beschermde soorten aanwezig.
Vissen	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.

Geadviseerd wordt om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

Mochten andere werkzaamheden dan hierboven genoemd plaatsvinden, zoals bomenkap of werkzaamheden op andere locaties dan begin en eind van het tracé (aangeduid als plangebied), dan is, afhankelijk van de plaats van deze werkzaamheden, nader onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen en de effecten van deze werkzaamheden op beschermde soorten als vleermuizen, kleine marterachtigen, heikikker, poelkikker, ringslang en mogelijk platte schijfhoren. Eveneens moeten de werkzaamheden dan buiten het broedseizoen plaatsvinden, of moet door een ecooloog worden gecontroleerd of vogels tijdens het broeden kunnen worden verstoord.

De bomen in het onderzoeksgebied vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Een ontheffing om te kappen is noodzakelijk.

Overzicht van onderzochte soortgroepen en onderzoeksresultaten in het onderzoeksgebied

Soort(groep)	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing	Bijzonderheden/ opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Nader onderzoek naar verblijfplaatsen en de functie als foerageergebied voor vleermuizen.
Grondgebonden zoogdieren	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Beschermde soorten aanwezig.
Vogels	Nee*	Nee	Ontheffing is niet mogelijk	Wanneer in het broedseizoen wordt begonnen met de werkzaamheden dient door een deskundig ecooloog een broedvogelcheck te worden uitgevoerd.
Amfibieën en reptielen	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Beschermde soorten aanwezig,
Vissen	Ja	Ja	Mogelijk	Bij (gedeeltelijke) demping sloot dient dit onder begeleiding van een deskundig ecooloog te worden gedaan.
Vaatplanten	Nee	Nee	Nee	Geen beschermde soorten aanwezig.
Overige soorten	Mogelijk	Ja	Mogelijk	Geen beschermde soorten aanwezig.
Bomen	Ja	Nee	Ja	De bomen vallen onder een beschermde houtopstand.

Geadviseerd wordt om de onderzoeksresultaten voor te leggen aan het bevoegd gezag om na te gaan of zij kunnen instemmen met de onderzoeksresultaten en bovengenoemde conclusies.

De zorgplicht van de Wet natuurbescherming is altijd van toepassing. Hieronder wordt geadviseerd hoe aan deze zorgplicht invulling kan worden gegeven.

6.1 De zorgplicht zoals weergegeven in artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Zodra een in het wild levend dier wordt aangetroffen tijdens de werkzaamheden kan deze worden gevangen en direct worden overgeplaatst naar een geschikte habitat in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Indien aan de watergangen wordt gewerkt geldt voor algemene soorten:

Werkzaamheden in de watergangen dienen zoveel als mogelijk uitgevoerd te worden in de maanden september en oktober (na de voortplantingsperiode en vóór de winterrust van vissen en amfibieën).

Werkzaamheden in watergangen kunnen alleen plaatsvinden als zowel de watertemperatuur als de luchttemperatuur boven het vriespunt en beneden de 25 °C liggen en wanneer er geen sprake is van ijsvorming. Bagger dat vrijkomt tijdens werkzaamheden dient gecontroleerd te worden op aanwezigheid van dieren (amfibieën en vissen). Indien dieren worden aangetroffen, dienen de soorten teruggeplaatst te worden in een geschikt leefgebied in de nabije omgeving, waar geen werkzaamheden zullen plaatsvinden.

6.2 De zorgplicht specifiek voor vogels in artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Voor het broedseizoen staat geen vaste periode. Veel vogelsoorten broeden in de periode maart tot en met juli. Watervogels zijn in het onderzoeksgebied aanwezig en kunnen broeden tot eind augustus. Nesten en eieren zijn gedurende de hele broedperiode van de betreffende soort beschermd, vanaf het eerste takje tot het uitvliegen van het laatste jong.

Geadviseerd wordt om voor het broedseizoen de werkzaamheden aan te vangen en met continue verstoren door te werken. Indien wordt gestart in het broedseizoen, dan moet door een deskundig ecoloog voorafgaand aan de werkzaamheden worden nagegaan of verstoren van broedvogels plaatsvindt.

Literatuur en bronvermelding

Atlas van de Nederlandse vleermuizen, Limpens e.a. KNNV 1997

Bats of Britain and Europe, C. Dietz en A. Kiefer, Bloomsbury 2016

www.vleermuis.net, voor up-to-date kennis van vleermuizen

Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON)(Redactie) 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland

Kennisdocument Rugstreeppad, *Bufo calamita*, Versie 1.0, juli 2017, BIJ12

Stichting RAVON: www.ravon.nl

Nederlandse Oecologische Flora. Wilde planten en hun relaties. Weeda e.a. 1985-1994

Nationale Databank Flora en Fauna: www.verspreidingsatlas.nl

Sovon Vogelonderzoek Nederland: www.sovon.nl

Vereniging Vogelbescherming: www.vogelbescherming.nl

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, Ministerie van LNV, 2009

Atlas van de Nederlandse Zoogdieren, Zoogdierverseniging 2016, S. Broekhuizen et al.

Zoogdierverseniging, www.zoogdierverseniging.nl

Platte Schijfhoren, Anisus Vorticulus, R.H. de Bruyne, A.W. Gmelig Meyling & A. Boesveld (Stichting Anemoon), Kalkman (ed) 2008.